

Societatea Studenților

„Oltenia geografică și turistică“

Luând ca exemplu «Asociația Naturaliștilor din Oltenia», studenții olteni dela Geografie s'au constituit într'o societate proprie: *Societatea Studenților «Oltenia geografică și turistică»*, cu scopul de a cunoaște de aproape, din punct de vedere geografic și geologic, *Oltenia* și de a o face și altora cunoscută, bine înțeles în măsura și răstimpul în care împrejurările și puterile lor de muncă le-o vor permite.

De acum înainte ei își vor petrece vacanțele laolaltă, străbătând în excursii comune provincia care, prin individualitatea și întinderea ei, se pretează ca nici o altă provincie românească la o cercetare proprie din orice punct de vedere.

Ca președinți de onoare au fost proclamați Domnii profesori: S. Mehedinți și Popescu-Voitești. Printre alte distinse personalități, Asociația a proclamat, până acum, ca membri de onoare ai ei pe Domnii: Ion Dongorozi, Ionescu-Argetoiaia, C. D. Fortunescu. Comitetul Societății a fost ales după cum urmează: Președinte: Ion Coșea, asistent universitar. Vice-președinți: Virgilie Popescu și Jean Roșca, studenți. Secretar general: Dorobanțu Florea, student. Secretar de ședință: Livadaru Mihail, student. Casier: Tomescu Ion. Bibliotecar: Buzulică Gh. Cenzori: Gregorian Eustatie, Dr. Săndulescu Ana și Stănescu Dumitru, studenți. Membri: Vasilescu Dumitru, Niculescu Florea, Popescu D. Constantin-Tismana și Dr. Ionescu-Urania, studenți.

I. Conea

Asistent universitar.

Sciurus vulgaris L. var. italicus Bonaparte la Tismana (Gorjiu)

de Juljeta Mocanu și Lucla Lăzărescu.

Sinonimii: Sciurus italicus Bonaparte, Fauna italica, 1838, fascicula 23, pl. col.; Sciurus vulgaris italicus Bonaparte, la Trouessart, Bull. Mus. Paris, 1906, pag. 364 și Faune des Mammifères d'Europe, Berlin, Friedländer, 1910.

Asupra veverițelor din România nu există nici un studiu sistematic și zoogeografic. Sarcina de a umple această lacună și-a luat-o Laboratorul de Zoologie descriptivă al Universității din București, de sub conducerea D-lui Profesor A. Popovici-Băznoșanu, care a și început studiul pe material strâns simultan din toată țara.

Până în prezent studiile osteometrice și morfologice au condus la descoperirea a două varietăți de *Sciurus vulgaris*: var. *fuscoater* Altum (Forst Zoologie 1876, ed. II-a, I. pag. 75) și var. *italicus* Bona-

parte (a se vedea mai sus). Cercetările în curs vor putea arăta dacă mai putem conta în România și pe alte varietăți de *Sciurus vulgaris* L.

Dintre aceste două varietăți cea mai interesantă pentru România este desigur varietatea *italicus* Bonaparte, element de climă caldă, cunoscută mai ales din Italia, și care se găsește și în munții din centrul și S. E. Europei (Alpi, Apenini, Balcani, Carpați). În Elveția se învecinește cu *Sciurus vulgaris* var. *rusus* Miller, care se ține de obicei prin văi, în timp ce *Sciurus vulgaris* var. *italicus* Bonaparte coboară în văi, fiind singura veveriță cunoscută în Sud, mai ales în Abruzi și pe Vezuviu ¹⁾.

Între diferitele exemplare din țară, trimise pentru studiu d-lui Asistent R. I. Călinescu, s'au găsit și două exemplare (masc. și fem.) expediate dela Tismana (Gorjiu) în ziua de 30 Ianuarie 1928 de către D-l Inginer silvic V. A. Ionescu, Șeful ocolului silvic Tismana.

Descoperirea acestei varietăți la Tismana este unul din faptele zoogeografice cele mai interesante, marcând cel mai nordic punct precis cunoscut în România al repartiției acestei veverițe meridionale.

Cele două exemplare de *Sciurus vulgaris* var. *italicus* Bonaparte, au fost împușcate într'o pădure de castani de pe muntele Cioclovina, la 640 m. altitudine, deci la o altitudine destul de mică, tot ca și în Italia, și într'o formație fitogeografică cu facies de asemenea meridional.

Studiul taxonomic al acestora s'a făcut sub conducerea d-lui Asistent R. I. Călinescu, în Laboratorul de Zoologie descriptivă din București. Rezultatele sunt următoarele:

A. Colorația (pe sexe).

Se știe că colorația veverițelor variază atât sezonally, cât și în răstimpuri independente de anotimp.

În acest studiu noi vom descrie deci colorația blănei de iarnă (Ianuarie) a exemplarelor studiate.

Femela.

a) *Culorile fundamentale în general și repartiția lor pe suprafața blănei.* Pe partea dorsală de culoare maron, rar împetrită cu fire albe. Culoarea albă după pânțele este separată de părțile laterale ale corpului prin o bandă de culoare ruginie, foarte distinctă, și care bandă este una din caracteristicile acestei varietăți. Ea se întinde pe părțile laterale ale corpului, pe părțile laterale și pe fața internă a membrilor anterioare și posterioare, unde se pierde treptat-treptat în cenușul labelor, și pe părțile laterale ale pântecului, formând o dungă foarte distinctă.

Mustățile, perii dinspre vârful urechilor și cozii, sunt de culoare neagră.

b). *Repartiția culorilor pe regiuni. (Examen macroscopic și microscopic).* Capul: Pe partea dorsală perii sunt de culoare maron, împetriți cu foarte puține fire albe.

Examinând perii la baza lor, se constată că sunt de o culoare cenușie închisă. Privind un păr la binocular, vedem că as-

1) E. L. Trouessart, Faune des Mammifères d'Europe, Berlin 1910, pag. 123.

pectul impeștriat se datorește unor dungi transversale de culoare argintie foarte deschisă, care se găsesc din distanță în distanță dealungul părului.

Botul pe partea dorsală e de culoare cenușie. Perii din jurul gurii, foarte mici, sunt de culoare cenușiu-gălbui. Perii din părțile laterale ale capului sunt de culoare gris-ruginiu destul de pronunțat, pentru a face o linie de separație între culoarea gris-roșcată dupe fața dorsală și culoarea albă după fața ventrală a corpului. Observând perii dela urechi, la baza urechii și sub pavilion, sunt mai mici și de culoare gris-ruginiu foarte închis. Smocul de peri din vârful urechii are o lungime aproximativă de 44 mm., și sunt de culoare brun intens, cu aparență de negru.

Corpul: Pe partea dorsală de culoare brună, impeștriat cu alb. Desfăcând perii către bază, sunt de culoare cenușiu închis. Această culoare se întinde pe jumătatea inferioară a părului.

Privind un păr la binocular, culoarea impeștriată se datorește unor dungi care se întind dealungul părului și către vârful lui de culoare albă (argintiu deschis).

Pe partea ventrală perii sunt de culoare albă și sunt separați de partea dorsală prin bande de culoare ruginie caracteristică.

Coada: Perii sunt de un brun foarte intens (negru), mai ales spre vârful cozii. Sunt de lungime aproximativă de 71 mm. Observând un păr la binocular vedem că e de culoare cenușie către bază. Această culoare devine argintie, cu cât ne apropiem de vârful cozii.

Pe partea dorsală, la baza cozii, perii sunt de culoare cenușiu-roșcat. Această culoare se pierde mergând spre vârful cozii.

Pe partea ventrală și înspre baza cozii perii sunt de culoare gris-roșcat, care culoare se pierde spre vârful cozii.

Picioarele anterioare: Pe fața externă perii sunt de culoare brun-roșcată. Desfăcându-i către bază, sunt de culoare cenușie. Privindu-i la binocular, îi găsim foarte rar impeștriat cu argintiu. Vârful perilor sunt de culoare cărămizie, din care cauză au aspectul roșcat, ce se pierde către vârful degetelor.

Pe părțile laterale banda de culoare ruginie predomină, și se continuă și pe partea internă a picioarelor, fiind însă de o nuanță mai pală.

Labele pe fața inferioară sunt de culoare cenușiu închis.

Picioarele posterioare: De culoare brun închis pe fața externă. Înainte și înapoi sunt de culoare ruginie (din banda ruginie laterală). Desfăcând perii, la bază sunt de culoare cenușie, și se intensifică treptat către vârful lăbelor.

Pe partea ventrală, perii la bază sunt tot de culoare cenușie, însă de o nuanță mai pală.

Privindu-i la binocular, perii nu mai prezintă porțiuni alternative deschise și închise (care le dădeau aspectul impeștriat), iar la vârf perii sunt colorați în cărămiziu deschis. Perii lăbelor sunt de culoare cenușie, fiind către bază de o nuanță puțin mai deschisă ca în restul părului.

Masculul.

Repartiția culorilor fundamentale la suprafața blănei este la mascul la fel ca și la femelă.

Deosebirea rezidă numai în faptul că culoarea maron închis

dela femelă este mult mai închisă la mascul, aceasta mai ales la urechi și coadă. De asemenea porțiunile albe din vârful perilor, care împetstrișau partea dorsală a femelei, sunt extrem de puține la mascul.

B. Dimensiunile în mm., pe cadavru.

	F.	TM.	Observații
Dela vârful botului la anus (pe fața ventrală).	250	243	
Lungimea cozii	180	176	
Lățimea cozii	70	70	
Talpa (pe fața inferioară) a piciorului posterior	67	65	
Degetul cel mai lung	29	27	
Șoldul (femur)	77	75	
Glezna (tibia)	62	60	
Talpa (pe fața ventrală) a piciorului anterior	44	40	
Degetul cel mai lung	28	27	
Brațul (humerus)	45	42	
Antebrațul (cubitus)	46	46	
Urechea cu smocul de păr.	72	70	
Diametrul longitudinal al deschiderii ochiului	11	11	
Distanța între nări.	2	3	
Distanța dela ochi la nări	22	21	
Distanța dintre ochi (minimă)	33	32	

C. Osteometrie.

Măsurătorile făcute pe oasele preparate de *Sciurus vulgaris* var. *italicus* Bonaparte, ne arată că nu e nici o deosebire evidentă de formă și dimensiuni între scheletul acestei varietăți și scheletul celorlalte varietăți din România.

Laboratorul de Zoologie
descriptivă, București.

Bibliografia faunistică a Olteniei

După cum se știe, cercetările faunistice în Oltenia sunt extrem de puține. În general, literatura noastră faunistică conține numai date izolate asupra Olteniei.

«Asociația Naturaliștilor din Oltenia» și-a luat sarcina de a strânge toată bibliografia naturalistă a acestei regiuni și a o publica aici, pentru a se vedea ce s'a făcut și ce nu s'a făcut, din punct de vedere faunistic, în Oltenia.

Lista bibliografică prezentă, care va fi urmată de altele, privind fauna, este întocmită de D-ra *Constanța Crăsnaru*, după: *Buletinul Soc. de Științe din București*, *Bulletin de la section scientifique de l'Académie roumaine*, *Annales scientifiques de l'Université de Iassy* și *Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt*—și tinde către scopul mai sus pomenit.

M. Ionescu

Membru în Comitetul de redacție al
«Asoc. Nat. din Oltenia».